

ZELENÉ DOTACE SE NOVOSTAVEB PRAKTICKY NETÝKAJÍ

Od letošního roku mají všichni investoři povinnost nechat zpracovat pro každou novostavbu, včetně rodinného domu, Průkaz energetické náročnosti budovy. Ten je podmínkou pro udělení stavebního povolení a jasně ukazuje, jak je naplánovaný dům energeticky hospodárný. Od dubna navíc Ministerstvo životního prostředí spustilo program Zelená úsporám, který je sice prioritně zaměřen na energetické úspory pro staré domy, ale zavádí i dotace pro takzvané pasivní novostavby. Na první pohled se tedy zdá, že se tím kompletně změní způsob projektování nových rodinných domů a že dosud zcela ojedinělé pasivní stavby se stanou běžným standardem. Skutečnost ale tak optimistická není.

Pasivních domů v České republice dosud stojí pouze pár, maximálně několik desítek. Není to ale způsobeno jejich cenovou nedostupností, protože pasivní domy nemusí být nutně o tolik dražší než stavby konvenční. Za lepší auto a jakékoliv jiné zboží si lidé také rádi připlatí, takže problém nebude v ceně. Hlavním důvodem je vysoká konzervativnost investorů

a neschopnost projektantů i realizačních firem tyto stavby navrhovat a stavět. Pasivní domy s přibližně sedminovou až desetinou spotřebou energie se od běžných staveb neliší pouze tloušťkami izolací a izolační schopností obvodového pláště. Tyto stavby přinášejí poněkud jinou koncepci domu. Vyžadují například řízenou vzduchotechniku, která je stále pro řadu investorů u nás tabu, i když domům kromě energetických úspor přináší také komfortní a zdravé vnitřní klima. Podobné domy vyžadují také mnohem přesnější výpočty a pečlivější projekty, než na jaké jsou zatím zvyklí domácí projektanti nebo topenáři. Dalším obrovským problémem je dosažení velmi vysoké kvality a přesnosti stavby, kterou u nás zatím dokáže nabídnout skutečné minimum stavebních firem a řemeslníků. Přestože tedy nové dotace mohou investorovi zaplatit třeba až 50% vícenákladů, které musí vynaložit na dosažení pasivního standardu domu, nepovedou nejspíš k intenzivnímu rozvoji v oblasti novostaveb. Pro ty, kteří jsou rozhodnuti stavět svůj dům pasivně, nabídnou příjemnou úlevu, ale při stáva-

jících podmínkách určitě nemají potenciál a nejspíš ani ambice k masivnímu rozvoji moderních pasivních domů u nás.

Nepříjemný je také fakt, že pasivní dům, stejně jako každá jiná novostavba, potřebuje ke stavebnímu povolení Energetický průkaz, který ale není dostatečným podkladem pro uznání dotace. K žádosti o dotaci si ale investor musí nechat zpracovat poměrně komplexní posudek podle jiných norem, což znamená další administrativní a cenovou komplikaci.

Zatímco pasivní domy budou ještě dlouho spíše výjimečnými stavbami, jiná je situace u domů nízkoenergetických. Domy nízkoenergetické mohou dosáhnout 50 až 70% úspory energií na vytápění bez zásadního cenového navýšení rozpočtu i bez speciálních technologií a technických zařízení budov. Jsou tedy cenově i morálně dostupné prakticky každému stavebníkovi, lze je realizovat dokonce i svépomocí. Investoři nízkoenergetických domů sice nedosáhnou na nové dotace, při dobrém projektu a použití vhodných materiálů ale proti dotovanému pasivnímu domu ušetří i několik

set tisíc korun. „Nabízíme zákazníkům již delší dobu ucelený systém tří variant obvodových stěn pro různé kategorie úsporných domů. Největší zájem je tradičně o stěny pro úsporné domy, roste zájem investorů o stěny pro nízkoenergetické domy, ale pasivní varianta je stále spíše výjimečně používanou konstrukcí,“ dokládá chování investorů Ivana Havlíčková, vedoucí marketingu výrobce Ytongu, který je jedním z nejvýznamnějších hráčů v oblasti energeticky úsporných domů. Hlavním důvodem je podle ní fakt, že vyšší náklady pro konstrukci nízkoenergetických nebo energeticky úsporných domů nemusí být nutností. Výchoziskem může být například právě použití stavební technologie z pórobetonu, jehož tepelněizolační vlastnosti podstatně překračují požadavky norem a běžné standardy. Obvodovou konstrukci pórobetonových domů není nutné zateplovat, a přesto mohou docela hladce splňovat nejpřísnější kategorie B a A podle Průkazu energetické náročnosti budov. Ytong Lambda je sice prakticky jediným zdicím materiálem, s nímž lze v reálných podmínkách, panujících na stavbách, dosáhnout parametrů vysoce úsporného nebo dokonce nízkoenergetického domu bez zateplení. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednu z nejpoužívanějších technologií zdění u nás, je to ale šance prakticky pro každého. Přináší totiž obrovskou úsporu za práci i za materiály. Stavby si navíc zachovávají tradiční parametry zděných staveb a zdravé velmi komfortní vnitřní klima. Odpadají i typické problémy zateplených konstrukcí.

Projekt Zelená úsporám se setkal s obrovským zájmem a očekáváním veřejnosti, v oblasti rekonstrukcí určitě přinese oživení trhu a solidní energetické úspory. Novostaveb rodinných domů se ale bohužel dotkne jen zcela okrajově. Škoda, že nízkoenergetických staveb, jejichž masová výstavba může přinést podstatně větší energetické úspory než pár pasivních domů, se program netýká.

LAMBDA JAKO ŠANCE PRO KAŽDÉHO

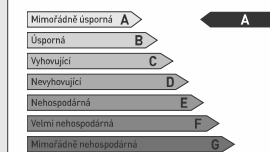
FOTO: YTONG

Nízkoenergetické a energeticky úsporné stavby jsou v kurzu. Zásadní význam v rozhodování investorů mají investiční náklady spojené se zlepšením energetického standardu domu. Masivnímu rozvoji nízkoenergetického bydlení u nás často brání předsudky českých investorů, že výstavba energeticky úsporných domů je finančně neúnosná.

O tom, že stavba domu ve vyšším energetickém standardu nemusí být dražší, nejlépe vypovídají slova konkrétních stavebníků. „Nenutili jsme projektanta šetřit na materiálech, apelovali jsme spíše na kvalitu. Překvapilo nás ale, že se pořizovací cena domu v přepočtu na metry čtvereční nijak zásadně neliší od běžných staveb,“ říká majitelka konkrétního nízkoenergetického domu v Černé hoře. Díky obvodové konstrukci Ytong Lambda o tloušťce 500 mm dosáhl dům investorů z Moravy i bez zateplení na kategorii A energetických průkazů. „Zadání pro našeho projektanta znělo jednoduše – maximální komfort bydlení s minimálními provozními náklady. Výsledkem je dům s výjimečnými pa-

rametry vnitřního klimatu – markantní rozdíl proti běžným domům poznáte již po první strávené noci. Já nejvíce oceňuji, že se o pohodu v domě nemusím nijak starat. A účty za energie zkrátka neřešíme. Více energie spotřebujeme na svícení a chod domácnosti než na vytápění,“ dodává spokojená uživatelka nízkoenergetického domu.

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

Úspory energie za každou cenu, zvlášť pak na úkor kvality vnitřního prostředí a uživatelského komfortu, jsou naprosto nevhodné a jsou zbytečné. V dnešní době již existují prověřená řešení, která dokáží dokonale skloubit provozní úspory energie s vysokou kvalitou vnitřního prostředí rodinného domu nebo bytu. Mezi tato řešení můžeme bezpochyby zahrnout i nezateplené domy z Lambdy.

FOTO: YTONG